Է· ՏԱՐԻ 1967 ՀԱՅՈՑ 1 ԱԽԵԼԵԱՅ 4382 – Հ·Տ· 6 ՕԳՈՍՏՈՍ 1890 – Ն·Տ· 18 ՕԳՈՍՏՈՍ 1890 – ՀԻՋՐ· 2 ՄՈՒՀԱՐՐԷՄ 1308 ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ

20 ՓԱՐԱ

ՆԱՄԱԿ ԿԱՐ ԸՆ ԵՒ ԱՅՑ ՏՐՈՒԹԻՒՆ ՊԵՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ՄԱՐՏԻՆԵԱՆ ՕՐԱԳՐԻ
Գալաթիա, Նորատունկեան-խան

آلوه‌ره ده‌نلك خانيان نوراد‌ونكيان ده‌طلغ ده‌يلرك

غزته اداره‌سنه

Direction du journal ARKEVELK
Noradounghian Han, Galata
CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԳԻՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

20 ՓԱՐԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ· Պոլսոյ հասցէ տարեկան փոխանակ	.....	160
» » վեցամսեայ »	.....	80
» » երեքամսեայ »	.....	40
Գաւառաց » տարեկան »	.....	200
» » վեցամսեայ »	.....	100
Օտար երկիրների տարեկան ծրագիր	.....	56
» » վեցամսեայ »	.....	28

Դրամը պիտի ղրկուած լինի յառջոյ յանձնուելեան վրայ ի Տիրոջէ կամ դրութիւն ես լուրիչ

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Կ· ՊՈԼԻՍ, 6 ՕԳՈՍՏՈՍ, 1890

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԸՆԿԵՐԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿ ՖՐԱՆՍԱՑԻ

Պ· Ժիւլ Սիմոն Թուի մէջ կը չարունակէ գրել ընկերային խնդիրներու վրայ· Ֆրանսայի բազմամարդ ուրեան նուազումն իրեն համար բեղուն նիւթ մ'է· Զորս տեսակ պատճառներ կը ցուցնէ այս մեծ չարիքին· — Ա· Ա· մուսնութեանց նուազումն, Բ· Աչխատող կանայց առողջութեան հակառակ պայմաններու մէջ աչխատիլն, և չաչխատող կանայց առողջութեան ո'չ նուազ հակառակ պայմաններու մէջ ապրիլն, Գ· Շատ մը տղայոց վարձկան ստնտուներու խնամոյ յանձնուիլն, կամ արհեստական միջոցներով սնանելն, և Դ· Շատ մը ամուսնացեալ Ֆրանսացւոց զաւակ չունենալը, Մալթուսականութիւնը·

Նախ եւ առաջ ամուսնութեանց նուազման վրայ խօսելով, կը հաստատէ թէ 1884ին ի Ֆրանսա 289,555 ամուսնութիւնք կատարուած են, իսկ 1888ին 276,848 հատ, որով չորս տարուոց մէջ ամուսնութիւնք գրեթէ 13,000 հատ նուազած են· Մնաց որ Ֆրանսայի մէջ ամուսնութեանց տարուէ տարի զգալի համեմատութեամբ պակսիլն ո'չ ոք կ'ուրանայ· Ամենէն լաւատեսներն անգամ կ'ընդունին այս իրողութիւն·

Ֆրանսացիք ուշ կը կարգուին· Աւոնց ամուսնութեան միջին հասակն է 29 տարի և ինն ամիս արանց համար և 25 տարի աղկանց համար· Անգլիացւոց ամուսնութեան միջին տարիքը բազդատելով Ֆրանսացւոց տարիքին հետ, կը տեսնենք թէ Անգլիացիք մէկ ու կէս տարի աւելի կանուխ կը կարգուին, թէեւ Անգլիացիք՝ հիւսիսային ժողովուրդ՝ պէտք էր աւելի ուշ կարգուէին քան մեծաւ մասամբ հարաւային կլիմայի բնակիչ գանուող Ֆրանսացիները·

Ամուսնութեանց սակաւութիւնն և յապաղումը կը վերագրուին Ֆրանսական օրէնքին պահանջած երկար, դժուար և անօգուտ ձեւակերպութեանց ի մասին ամուսնութեան· Կը վերագրուին նաեւ զինուորական պարտաւորիչ ծառայութեան, որովհետեւ երիտասարդք կը փափաքին իրենց զինուորական ծառայութեան պայմանաժամն աւարտելէ ետքն ամուսնանալ, աչխարհային գործերնին կարգի դնելով· Կը վերագրուին նաեւ Ֆրանսայի կարգ մը գաւառաց մէջ ժողովրդեան մէկ մասին պանդխտութեան· Օրինակի համար, Բրէօզի գաւառը միայն ամէն տարի՝ գարնան, ամրան և աշնան եղանակներու միջոցին՝ քաղաքները կը ղրկէ 36,000 գործաւորներ, որոց 32 հազարն այր և 4,000ը կին· Դեռ ուրիչ պատճառներ ալ կան, եթէ բարակ քննուի·

Հետեւա՞նքն· — Աբրեցութիւն և ապականութիւն են այս վիճակին հետեւանքը·

Գործաւորն որ ընտանեկան յարկի մը օրհնութիւնը չի վայելեր, որ՝ ամուրի կամ պանդուխտ՝ զուրկ է ընտանեկան իւամքէ, կատարելի պարտաւորութեան մը դիտակցութեամբ տուն երթալու տեղ, զաւարճութեան համար կը դիմէ ի գինետուն և ամպատիս վայրեր·

Աբրեցութեան յատկանիչն է որ տարուէ տարի կը աճտկանայ· Ֆրանսական առած մը կ'ըսէ՝ «խմողը մէկ մ'ալ կը խմէ»· Պ· Ժիւլ Սիմոն կ'ըսէ· «Շատ խմողն օր մը ուրիչ չատ կը խմէ»·

Եւ մարդ քանի ինքզինք ըմպելիքի տայ, արբենալու աւելի սաստիկ պէտք մը կը զգայ, և ըմպելեաց յոռեգոյն տեսակները կը փնտռէ·

Աբրեցութիւնը նախ պակասութիւն մ'է, յետոյ մոլութիւն, ապա հիւանդութիւն և ի վերջոյ մահ·

Աբրեալ մարդը զուրկ չարտադրեր· Աւոր համար գոհ պէտք է լինինք· զի այնպիսի մարդ մը միանգամայն կամ ախտածէտ, տկարամիտ, հիւանդ, տկարակազմ և թշուառութեան դատապարտեալ տղայք միայն կրնայ արտադրել·

Անբարոյականութիւնն ա'չ նուազ կոտորած կը պատճառէ· Աբրեցութիւնն ի խելագարութիւն կ'առաջնորդէ· Անբարոյականութիւնն ալ ի դաղրնական ախտ· Այս գարշելի ախտ հիւանդը չպահներ, բայց գրեթէ միչտ կը սպանէ հիւանդին զաւակը· Վիճակագրութիւնը կը հաստատէ թէ այս անպատճ պայմանի մէջ ծնած մանկանց 100 ին 70 ը կը մեռնին·

Ասոնք նիւթական արդիւնքներ են· Հապա բարոյականութիւնն· Աբրեցութեան և ապականութեան մէջ ի՞նչ կը լինին այրն և կինն· Հատորներ կրնան գրուիլ այդ կրկին չարեաց երեսէն ընկերութեան վատթարացման վրայ·

Ամուսնացող Ֆրանսացւոց մէկ մեծ մասն՝ ամօթ համարելով անառակ կառնայ հետ ժամանակ անցունել, ապօրէն միութիւն մը կը կազմեն, որ ըստ կարի օրինաւոր ամուսնութեան մը ձեւերը կ'առնու· Այս կերպիւ ընտանեկան զաւակները կը ծնին·

Այս պարագային մէջ եւս զանց առնելով բարոյական խնդիրն,—այսինքն թէ այս քնական զաւակը քաղաքացիական իրաւունքներէ զուրկ թողլով ո'րչափ անգութ բան մը կ'ընեն, —Պ· Ժիւլ Սիմոն գործին նիւթական կողմը կը փնտռէ, և կը գտնէ թէ «մինչ օրինաւոր զաւակաց 1,000ին 151 ը կը մեռնին, ապօրէններուն (քնական զաւակաց) 1,000 ին 286 ½ ը կը մեռնին·

Եւ ապօրէն ծննդեան վնասակար ազդեցութիւնն ղգալի կը լինի առաջին մանկութենէն ալ անդին·

1832էն մինչեւ 1848 ծնեալ 1,000 մանչերէն, որոց մարդահամարը կատարուած է 1853 էն մինչեւ 1868, Տքթ· Ընձիւ կը գտնէ թէ օրինաւոր զաւակաց 1,000 էն 332—346 ը մեռեր են, իսկ ապօրէն զաւակաց 1,000 էն 740—743 ը մեռեր են·

Չա՛րդ, չա՛րդ ապօրէն զաւակաց· Ի՞նչպէս կ'ուզուի որ այս տեսակ չարիքներէ տառապող ընկերութիւն մը ազի բազմանայ·

Այս իրողութիւններն՝ առանց խորհրդածութեան՝ իրենց ահռելի չորութեան մէջ ներկայացնելով Իւր Ֆրանսացի ընթերցողաց, Պ· Ժիւլ Սիմոն կ'աղաչաբարէ թէ իր նպատակ մանրամասն ուսումնասիրութիւն մ'ընել չէ· «Ես գիտնական չեմ· Ինձ պէս տգէտներու կը խօսիմ, և գլխաւոր պատճառները, գլխաւոր իրողութիւնները մատնանիչ ընել բաւ կը համարիմ»·

Բայց այս պարզ իրողութիւնք, իրենց տոկալի պերճախօսութեամբ, հատորներ կ'արժեն·

ՊԱՀՔԱՆԵԱՆ ԴԻՊԵՐ ԵՒ ԶՐՈՑՑՆԵՐ

Գուբերէչի չափազանց գործունեայ ռուս դեսպան Պ· Հիլֆրոմօ, որ այժմ արձակուրդ կը վայելէ, այլ եւս իր նախորդ պաշտօնավարը չպիտի վերադառնայ· Պ· Կիրս յաջողեր է համոզել Զարն որ Պ· Հիլֆրոմոյի տեղ այնպիսի դեսպան մը կարգուի որ Ռուսիոյ և Ռումանիոյ միջեւ բարւոք յարաբերութիւններ մչակէ, մինչ՝ պուլկարական գործովք և պալքանեան ապագայ չփոթութեանց պատրաստութեամբք պարապիլ՝ Պ· Հիլֆրոմօ ժամանակ չէր ունեցած Ռումանիոյ հետ բարեկամական յարաբերութիւններ մչակելու, և հետեւապէս՝ նախարարական վերջին փոփոխմանց հակառակ՝ Ռումանիա հիմակ աւելի մօտ չէ Ռուսիոյ քան Պ· Պրաթիանոյի վարչութեան օրով·

—Վիեննայի լրագիրք կը չարունակեն գրել Ահնաուտներու և Ջեռնակօրացիներու, ինչպէս և Սերպերու և Ահնաուտներու դէպքերուն և վերճերուն վրայ, որք կարծես վերջ գտնելիք չունին· Մինչեւ հիմ կը դիտեն թէ Սեւ Լեռնցւոց հետ կռիւ մը հինգ ժամեր տեւեր է· Բայց այս դէպքերուն զարմանալ պէտք չէ, որովհետեւ այն լեռնոտ վայրաց խրոխտ և վայրագ ժողովուրդք ահռելի քինախնդրութիւններ ունին, և մարդ սպանելով գրեթէ այնքան սովորական բան է լերան զաւակներուն որքան այծ մը մորթել, չբսենք՝ ոսխ մը կտրել·

—Չէ թէ նէ մօտ չեռնակորացի զօրաց ռազմախրձէրուն առթիւ նոր տեսակ թնդանօթի մը փորձն եղաւ, որ ամենափայլուն արդիւնքներ տըւաւ· Չեռնակորաի գահաժառանգ Տանիլօ իչխանն ինք՝ քսէ թնդանօթաձիգ՝ ուղղեց թնդանօթն, և հօթն հազար մեթր հեռի գտնուող նչանակէտին զարկաւ ռումբը· Չեռնակորացիք չատ ուրախ են այսպիսի հզօր հրազէն մ'ունենալնուն համար·

—Ի Վիեննի Փերաչինեան իչխան իր ծանուցեալ բանախօսութեան մէջ ըսաւ թէ «երբ, երեք տարի յառաջ, Պուլկարիա էկայ, եռանդագին խնդրեցի Աստուծմէ օրհնել իմ ձեռնարկութիւնս· Այս վերջին ուղեւորութեանս առթիւ տեսայ մեծաւ գոհունակութեամբ որ խոհեմ մարդիկ յարգանօք կը խօսին մեր վրայ, և հանրային վստահութիւնը կը վկայէ թէ Պուլկարք լրջամիտ ժողովուրդ են· Վերջին նպաստաւոր դէպքեր այդ բանին ապացոյցը կ'ընծայեն, հասատատելով թէ մեր Օգոստափառ դերիչխան Վեհապետին հետ մեր բարւոք յարաբերութիւններէն և մեր այժմեան քաղաքականութենէն օգուտ միայն կըրնայ ծագիլ Պուլկարիոյ համար· Շարունակենք ուրեմն յապագային ևս մեր սիրեցեալ հայրենեաց ծառայել նոյն անձնուէր աչխատասիրութեամբ, նոյն անչահախնդրութեամբ, նոյն սիրով, որպէս զի Պուլկարիոյ վրայ միչտ ուշեներնք Աստուծոյ գօրաւոր ձեռքը՝ զմեզ առաջնորդելու համար դէպ ի յաղողութիւն·»

—Նոյն ճառով, Փերտինանտ իչխան գոհութիւն յայտնէ Պ· Սթամպուլովի իմաստութեան համար, որով նպաստաւոր կերպիւ կառավարած է երկիրն իր բացակայութեան միջոցին, երբու իչխանական խնամակալ Իչխանն ի վերջոյ բաժակ առաջարկեց հայրենեաց յառաջդիմութեան և քաջարի բանակին եւ երկրին հաստատիմ ծառայից բարեկեցութեան·

—Հակապուլկար աղբիւրէ մը տրուած տեղեկութեանց նայելով, երկրին մէջ Պ· Սթամպուլովի ընթացքն պտոյտ սա վախճան ունեցեր է· Ե· Բեւելի ընդդիմադիրք ձերբակալուած են ամենքն ալ, կամ հրապարակի վրայ չերեւալու և կառավարութեան դէմ հակառակութիւն չընելու համար կոչուած են, որով կառավարական ստուար մեծամասնութեան մ'ընտրութիւնն ապահովեալ է·

—Ինչպէս Գասըմ փաչայի ձորը Կ· Պոլսոյ առողջութեան ծանրագոյն է, խոզերն ալ Աստրիոյ-Հունգարիոյ եւ Սերպիոյ յարաբերութեանց ծանրագոյն կրնան համարուիլ· Այս խոզեր չիտակ ներս կը մտնէ՞ն աստրիական-հունգարական սահմանագլուխներէն, ուրեմն ամէն բան կարգին է Վիեննայի և Պելկրատի մէջ· Իսկ եթէ այս խոզեր ետ կը ղրկուին, կրնաք քաղաքական ենթադրութեանց երկար չարք մը յօրինել Աստրիոյ-Հունգարիոյ և Սերպիոյ յարաբերութեանց խանգարման վրայ, Պելկրատի մէջ ռումական ազդեցութեան զօրանալու վրայ, այլվքն հանգերձ·— Նորագոյն լուրը սա է թէ՝ տեսնելով սերպ վաճառականաց և սերպ լրագրաց ընթացքն, որք կը պահանջեն սերպիական սահմանաց փակումն աստրիական և մաճառական արտադրութեանց դէմ, Վիեննայի և Փեշթայի կառավարութիւնք խիստ միջոցներ որոչած են, և խոզերով լեցուն մեատան չոգեկառքեր առանց բացուելու ետ ղրկուած են ի Սերպիա·

—Ի Նիչ համախմբեալ օսմ· հպատակ Սերպերու Ժողովոյն կողմէ պատուիրակութիւն մը ի Պելկրատ օսմ· դեսպան Փերիտուն պէյին ներկայանալով, իրենց խնդիրը բացատրեր են, և դեսպանը խոստացեր է կայս· կառավարութեան մատուցանել և պաշտպանել·

ԱՒՍՏՐԻՈ ԵՒ ԻՏԱԼԻՈ

Աւստրիոյ Ծովային նախարարութիւնն հրամայեց որ այսուհետեւ աւստրեան նաւատորմին մէջ նաւագք իտալերէն չխօսին·

Ցայտնի է թէ Աւստրիոյ լաւագոյն նաւագք Ադրիականի ծովեզերեայ վայրերու բնակիչք են, որոց մէջ տիրող լեզուն իտալերէնն է, մասամբ ալ սլաւերէն, իսկ դիւմանները խիստ քիչեր դիտեն, անոնք որ մասնաւոր կրթութիւն ստացած են· Բայց թէպէտ նաւապետք և սպայք դերմաներէն դիտեն, հասարակ նաւազներէն դերմաներէն պահանջել չափազանց խստութիւն է·

Չարմանալի չէ ուրեմն որ Դալմատիոյ և Իսթրիոյ մէջ բուռն դժգոհութիւն պատճառած է Աւստրիոյ նաւային վարչութեան այս անտեղի խստութիւն, որ՝ աւելորդ է ըսել թէ Իտալիոյ մէջ թշնամական նոր ցոյց մը պիտի համարուի·

ՈՐԹԱԼՈՒԻՃՆ Ի ՇԱՆՓԱՆՆԵՐ

Անցեալ չորեքչաբթի աւուր երեկոյեան Փարիզի լրագիրք բուռն սրտայուզութիւն պատճառեցին ի Ֆրանսա՝ ծանուցանելով թէ որթալուիճ (Ֆէլէտէրս) երեւցած է Շանփանեի գաւառին մէջ· Վարակեալ այդիք Շանփանեի հռչակաւոր գինին արտադրող այգիները չեն ճչդիւ, այլ անոնց սահմանակից ուրիչ երկրորդական այգիներ, բայց արդէն Շանփանեցիի այգեպանք սաստիկ յուզուել են, և մեծաւ փութալանութեամբ կը խլեն, կ'այրեն, կը փճացնեն վարակեալ օրթերն, առանձին առնու համար ազէտին, որ հնարաւոր չավ ջնասկար կրնայ լինել այս գինեհեաս ֆրանսական գաւառին համար, որուն բովանդակ աչխարհ կը նախանձի Շանփանեի պատուական գինին·

ԱՄՈՒՄՆԱԿԱՆ ԴԱՏ Ը'ԱՆԳԼԻԱ

Անցեալ երեքչաբթի օր Սըսէքսի դատարանն ամուսնական դատի մը մէջ վճիռ մը տուաւ, որ օրուան խընդիր դարձաւ Անգլիոյ մէջ·

Օր· Բուլէս, եղբօրդուստր Բուլէս ծովակալին, 21 տարեկան, կը բողոքէր Ա֊ռանձնական ըստբ անուն պարբերական թերթին տնօրէն 64–65 տարեկան Պ· Տընքան դէմ թէ իրեն հետ ամուսնանալ խոստացած և ապա խոստումէն ետ դարձած է·

Օրիորդին վկայութեան նայելով, լինք յիչեալ թերթին դրասենեակը գիմեր է՝ տեղեկութիւններ խնդրելով այն երիտասարդաց համար որք ամուսնանալու յայտարարութիւն ըրած էին լրագրին մէջ և յարմար աղչիկ կը փնտռէին· Պ· Տընքան, հակառակ իր վաթսուն և չորս աչխոյներուն, ըսեր է թէ չատ հաճոյք կը պատճառէ իրեն, և փոխանակ ուրիչ ամուսին մը փնտռելու, կրնայ երջանկութիւն պարգեւել իրեն՝ իր կինը լինելով· Օրիորդն և մայրը կը խորհրդակցին, և կը հաւանին այս առաջարկութեան·

Ամուսնութեան թուականը կ'որոչուի, և օրիորդը կ'երթայ այցել իր դեռափթիթ նչանածին ագարակը· Հոն, օրիորդին խօսքով, Պ· Տընքան առիթէն օգուտ քաղել կ'ուզէ վատ նենգամտութեամբ մը, բայց ինք բոլոր զօրութեամբ կը մերժէ· Ա֊պա, ամուսնութեան հանդիսին կատարումը կ'օրաձգուի քանիցս, եւ ի վերջոյ Պ· Տընքան, որ կ'երեւի թէ իր կապիկն ախորժակովը Տարվինեան վարդապետութեան հաստատող մ'է, կը յայտարարէ թէ ամուսնանալու փափաք չունի, կամ լաւ եւս՝ ունեցած փափաքն անցած է, բան մը որուն հատատալ դժուար պիտի չլիներ լտես իւր ծննդեան վերկայարոյսն·

Օրիորդն հետեւապէս իրեն տրուած բարոյական վնասուց փոխարէն 25 հազար անգլ· ոսկի կը պահանջէր·

Առեանն, երկու կողմերը, վկայներն և փաստաբանները լսելէն ետքը, դատապարտց Պ· Տընքան՝ իւր ծերութեան փոքրիկ արկածը տասն հազար (10,000) անգլ· ոսկի վճարելով յիչեալ օրիորդին·

Դատաւորն յատկապէս գնահատեց այն հատատամտութիւնն որով օրիորդն՝ հակառակ մեծ փորձութեան՝ երկիցս յաջողած էր պահպանել իւր անմեղութիւն·

Հիմա խնդիր է թէ Պ· Տընքան իւր Ամուսնական Բեւրէն (Matrimonial News) մէջ քանի քանի հատ երիկ փնտռող ազգկանց և կին փնտռող երիտասարդաց ծանուցմունք պէտք է հրատարակէ՝ տասն հազար ոսկւոյ վնասը փոխարինելու համար·

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Վիքթորիա թագուհին խնացուցեր է Գերմանիոյ կայսեր թէ նոյմ· տեուն չպիտի կրնայ Պերլին գալ ներկայ գարնան՝ երբ կառավարէ իւր գործերն ի Տիէփ, ուստից պիտի երթայ Ֆրանսայի մէկ ուրիչ կողմն, ի Գոլիէօ, մերձ ի Նիս, ուր ուրիչ ապարանք մը չինել կուտայ իրեն համար· Հետեւապէս, նոյմ֊ի սկիզբը պիտի գտնուայ Լոնտոն·

—Ցայտնի է թէ Լոնտոնի լորտ-քաղաքապետը, Սըր Հէնրի Ա֊լդաթ, երեւելի Հրեայ մ'է, որ Մովսիսական դատաւորներէն չէ բաժնուած ուրիչ անգլիացի բողոքական Հրէից պէս· Իւր աղգասիրութիւն ալ հանրածանօթ լինելով, Հրեայք կը յուսային թէ իւր մեծ ազդեցութիւնն ի գործ պիտի դնէր յօգուտ Ռուսահայոց իրենց ու պատուհանները գոցուած էին· Երկաթ կառք մը, որուն վրայ դրած էին իր երկու անտուկները, փողոցին մէջ իրեն կըսպասէր· Կէս գիչերն անցած էր, երբ կոմսը դուրս ելաւ վերջապէս, եւ դուռը գոցեց վերստին, բանալին երկու անգամ դարձնելով կղպանքին մէջ·

—Ո՞ւր կ'երթանք, հարցուց նոմ կառապանը·

—Լիոն փողոց, պատասխանեց, վայրկեան մը մտածելէ յետոյ·

—Բաղդ չունիմ եղեր, գժուարին ճանապայ մըն է, մէլտաց կառապանը բերտ ձայնով մը·

—Ռու ի՞նչ փոյթդ, վրայ բերաւ կոմսը, քանի որ վարձքդ անոր համեմատ պիտի վճարեմ·

—Այդ ուրիչ խնդիր, պատասխանեց մարդն յանկարծ կակղնալով· Սակայն թիւը չըսիր·

—Լիոն փողոցին մէջ չատ կահաւորեալ տուներ կան, որուն առջեւ որ կ'ուզես կանգ ա՛ռ·

Այս խօսքին վրայ, կոմսը կառքին խորը նետուեցաւ որ սկսաւ յառաջանալ արագ կերպով·

Ե Ս Է Ր

Բօլ տը Լասէռ կոմսը քառասունևվեց տարեկան էր· Բնիկ Լիմուզէնցի՝ վերջին չառաւելն էր Լասէռներու այն վաղեմի ու հռչակաւոր գերդաստանին որ, զինուորական ու դատաւորական բարձր պաշտօններու մէջ այնքան ծառայութիւններ մատուցած է Ֆրանսայի·

Իր ծնողաց միակ գաւակն ըլլալով, բուռն գորովանաց առարկայ էր· Մայրը կը պաշտէր զայն· Վեհանձն սրտի տէր կին մը ըլլալով նա, օժտեալ ամէն ազնուութիւններով ու առաքինութիւններով, իրեն բան գործ ըրաւ՝ որդւոյն խմացական կարողութիւնները զարգացնելու աչխատելով, բարի զգացմանց ծնունդ տալ անոր սրտին մէջ, և գոհունակութիւն ունենալ տեսնելու որ իր սիրեցեալ Բօլն օրին մէկն իրեն բոլորովին արժանի պիտի ըլլար·

Լիմաժի Լիկէոնին ուսմանց ընթացքն յաջողապէս աւարտելէ յետոյ, Բազմարուեստական վարժարանը մտաւ Բօլ· Այն տեղ, իրենց զաւկէն շատ հեռու չի մնալու համար, Պ· և Տիկին տը Լասէռ եկան Բարիզ հաստատուիլ·

Բօլ տը Լասէռ բուռն սէր մը ունէր ուսման համար· Գիտնալու անյագ տենչէն մղուած, կ'ուզէր որ կարելւոյն աճեն բան սորվի՝ ամէն բան ճանչնալու համար·

Բազմարուեստական վարժարանէն ետք իբր յառաջադէմ շրջանաւարտից մին Ա֊պարէզ մը ընտրելու վայրկեանն հասած էր· Գիւրաւ կրնար կամրջոց եւ խճուղեաց համ հանքաց ճարտարագէտ մը ըլլալ· բայց նախամեծար սեպեց ազատութիւնը ձեռքէ չհանել, և բոլորովին իր սիրելի ուսումներուը պարապիլ·

Քանի մը տարիներ կանոնաւորապէս հետեւեցաւ Իրաւարանական վարժարանին, Բժչկական վարժարանին ու Դեղագործական վարժարանին դասերուն միանգամայն· Բայց որովհետեւ միտքը դրած չէր փաստաբան կամ բժիչկ ըլլալ, չուզեց տոքթորութեան տիտղոս առնել·

Քանի՛ւ տարեկան էր երբ հայրը մեռաւ, գրեթէ յանկարծական կերպով· Զորս տարի յետոյ, նոր եւ անհուն վիշտ մը ունեցաւ մայրը կորսնցնելով·

Մէկէն ի մէկ գրեթէ բոլորովին տառնձնացեալ վիճակի մը մատնուեցաւ, վասն զի ուսման համար իր ունեցած սէրը չարունակ հեռի պահած էր զինքն ընկերականութենէ, եւ յայժ սակաւաթիւ բարեկամներ ունէր·

Չեռքէ չհանեց այն բնակարանը զոր հայրն առեջօք վարձած էր Տրահօն փողոցին մէջ, եւ թէպէտ այդ Թուականին երեք միլիոնի մօտ հարստութեան մը տէր էր, այնու հանդերձ Պաթինեօլի գիւղացւոյ մը կամ վեց հազար ֆրանք տարեթոշակով դիւանապետի օգնականի մը նման հաւատա կեանք մը վարեց·

Այնուհետեւ, իր անձը բոլորովին ուսման նուիրեց· Ամբողջ օրեր ու գիչերներ կ'անցուներ իր գրքերուն մէջ· Հազիւ ժամանակ կ'ունենար քիչ մը բան ուտելու և քնանալու· Տեսակ մը մոլութիւն դարձած էր այս· Բարեբաղդաբար իր հուժկու կազմուածքը կը ներէր իրեն ծայրաչէղ աչխատութիւններ որք կրնային իր առողջութիւնը խանգարել·

(Շարունակելի)

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ԷՄԻԼ ՈՒԾՊՈՒՌ

ԽԵԼԱԳԱՐԸ

ՄԱՍՆ Ա·Ա·Ջ·Ի·Ն

ԱՆԿՈՒՄԸ

—Ձեզի ըրած այս նուէրս, չարունակեց կոմսը, վհւնոյն առեն հաւաստիք մըն է բարեկամութեանս եւ վարձատրութիւն ձեր բարւոք ծառայութեանց· Հիմակ, բարեկամներս, բան մը ունիմ ձեզմէ խընդրելիք, խոստում մը ունիմ պահանջելիք·

Հոս, ճայնը տիարացաւ և սկսաւ դողդողալ·

—Խոստացէք, չարունակեց, որ երբեք մէկու մը չպիտի պատմէք այս առաւօտ և գիչերն անցած դարձածը·

—Պարոն կոմս, համր պիտի մնանք, պատասխանեց սեղանապարպարը սրտայուզութեամբ· Կ'երդնուք, այնպէս չէ՞, յաչեց խօսքը պաշտօնակիցներուն ուղղելով·

—Այո, կ'երդնունք, կրկնեցին խմբովին բոլոր սպասաւորները·

—Շնորհակալ եմ, ըսաւ կոմսը· Սակայն մի՛ կարծէք թէ ձեզի տուած նուէրս ձեր լռութեան փոխարէն վարձատրութիւն մըն է· Չէ՛, չէ՛· Ես կը ճանչնամ զձեզ, բարեկամներս, գիտէի թէ կրնայի խնդրել ձեզմէ որ ձեր գործովն ու անձնուիրութեան վերջին մէկ ապացոյցը տաք ինձ· Վերջին անգամ մըն ալ, չնորհակալ եմ ձեզ·

Սպասաւորք հեռացան·

Վայրկեան մը յետոյ, Թէոտոռ դուրս կ'ելնէր ապարանքէն, նախ նամակ մը տանելու համար ձիերու և կառաց վաճառականի մը, յետոյ քանի մը հայթայթիչներու հաչիւները մաքրելու, և ի վերջոյ պանք սը Ֆրանս երթալու համար·

Ժամ հինգին դարձաւ·

Անմիջապէս, կոմսը նորէն կոչել տուաւ իր սպասաւորները և անոնցմէ իւրաքանչիւրին յանձնեց խոստացուած գումարը· Սպասաւորք լինն հոգի էին, անոնց մէջ հաչուելով նաև կաթնատուն, դռնապանն ու կինը·

Կոմսը ճանքեց զանոնք, ըսելով որ երթան մեկնման պատրաստութիւն տեսնեն·

—Վասն զի, յարեց, այս գիչեր ամենքս ալ պիտի մեկնինք այս տունէն·

Մինչ սպասաւորք իրենց անտուկները կապելու զբաղած էին, Պ· տը Լասէռ անգործ չի մնաց· Երկու մեծ սնտուկներ բերել տուաւ իր խուցին մէջ և ինք իր ձեռօք լեցուց զանոնք ամէն այն առարկայներով զորս հետը տանել կ'ուզէր· Աւելորդ է ըսել թէ այդ առարկայից մէջ կը գտնուէին կոմսուհւոյն գոհարեղէնները· Նոյնպէս, մասնաւոր խնամով հաւաքած էր իր աղչկան գործածութեան յատուկ հանդերձեղէններն ու ձերմակեղէնները·

Կոմսն որոշած էր արդէն որ ապարանքն, ինչպէս նաև կարասիները պիտի վաճառուէին· Արդ, չէր ուզեր որ իր զաւակին գոյքերն օտարաց ձեռքն իյնային·

Ժամ եօթին սեղանը պատրաստեցին· Առաջուընէ քիչ մը աւելի ախորժակով ընթրեց· Տկար էր եւ կ'զգար թէ իր ըսպառած ոյժերը կաղդուրելու պէտք ուներ· Սեղան բերուած բոլոր խորտիկներէն ալ ճաչակեց, չիչ մը գինի խմեց և գաւաթ մը սուրճ· Ծեւոյ, մեքենաբար, գլանիկ մը վառեց· բայց, գրեթէ անմիջապէս յետոյ, թողուց որ չրթանցը վրայ մարի այն·

Վերջապէս ժամը տաս զարկաւ· Կոմսը սեղանայարդարը կոչեց եւ խնդրեց որ երթայ պէտք եղած կառքերը բերէ փոքր կառքերու Բնակերութեան կայարանէն· Կէս ժամ յետոյ մեկնումն սկսաւ·

Նախ և առաջ կառապանն ու ոտնկայն գնացին միասին· Ծեւոյ, կարգն եկաւ խոհարարուհւոյն ու սենեկապանուհւոյն· Վայրկեան մը վերջը կաթնատուն մեկնեցաւ առանձինն· Ճառորդէ մը, սեղանայարդարըն ու սենեկի սպասաւորն իրենց կարգին կը մեկնէին ապարանքէն· Ապա գնացին դռնապանն ու կինը·

Կոմսին հրամանաւ, դռնապանը խորտակած էր բակին դրան զանգակը·

Երբ Պ· տը Լասէռ առանձին մնաց, քան վայրկեանի չափ մտն եկաւ ապարանքին բակին մէջ, որուն բոլոր դուռները ու պատուհանները գոցուած էին· Երկձի կառք մը, որուն վրայ դրած էին իր երկու անտուկները, փողոցին մէջ իրեն կըսպասէր· Կէս գիչերն անցած էր, երբ կոմսը դուրս ելաւ վերջապէս, եւ դուռը գոցեց վերստին, բանալին երկու անգամ դարձնելով կղպանքին մէջ·

—Ո՞ւր կ'երթանք, հարցուց նոմ կառապանը·

—Լիոն փողոց, պատասխանեց, վայրկեան մը մտածելէ յետոյ·

—Բաղդ չունիմ եղեր, գժուարին ճանապայ մըն է, մէլտաց կառապանը բերտ ձայնով մը·

—Ռու ի՞նչ փոյթդ, վրայ բերաւ կոմսը, քանի որ վարձքդ անոր համեմատ պիտի վճարեմ·

—Այդ ուրիչ խնդիր, պատասխանեց մարդն յանկարծ կակղնալով· Սակայն թիւը չըսիր·

—Լիոն փողոցին մէջ չատ կահաւորեալ տուներ կան, որուն առջեւ որ կ'ուզես կանգ ա՛ռ·

Այս խօսքին վրայ, կոմսը կառքին խորը նետուեցաւ որ սկսաւ յառաջանալ արագ կերպով·

Ե Ս Է Ր

Բօլ տը Լասէռ կոմսը քառասունևվեց տարեկան էր· Բնիկ Լիմուզէնցի՝ վերջին չառաւելն էր Լասէռներու այն վաղեմի ու հռչակաւոր գերդաստանին որ, զինուորական ու դատաւորական բարձր պաշտօններու մէջ այնքան ծառայութիւններ մատուցած է Ֆրանսայի·

Իր ծնողաց միակ գաւակն ըլլալով, բուռն գորովանաց առարկայ էր· Մայրը կը պաշտէր զայն· Վեհանձն սրտի տէր կին մը ըլլալով նա, օժտեալ ամէն ազնուութիւններով ու առաքինութիւններով, իրեն բան գործ ըրաւ՝ որդւոյն խմացական կարողութիւնները զարգացնելու աչխատելով, բարի զգացմանց ծնունդ տալ անոր սրտին մէջ, և գոհունակութիւն ունենալ տեսնելու որ իր սիրեցեալ Բօլն օրին մէկն իրեն բոլորովին արժանի պիտի ըլլար·

Լիմաժի Լիկէոնին ուսմանց ընթացքն յաջողապէս աւարտելէ յետոյ, Բազմարուեստական վարժարանը մտաւ Բօլ· Այն տեղ, իրենց զաւկէն շատ հեռու չի մնալու համար, Պ· և Տիկին տը Լասէռ եկան Բարիզ հաստատուիլ·

Բօլ տը Լասէռ բուռն սէր մը ունէր ուսման համար· Գիտնալու անյագ տենչէն մղուած, կ'ուզէր որ կարելւոյն աճեն բան սորվի՝ ամէն բան ճանչնալու համար·

Բազմարուեստական վարժարանէն ետք իբր յառաջադէմ շրջանաւարտից մին Ա֊պարէզ մը ընտրելու վայրկեանն հասած էր· Գիւրաւ կրնար կամրջոց եւ խճուղեաց համ հանքաց ճարտարագէտ մը ըլլալ· բայց նախամեծար սեպեց ազատութիւնը ձեռքէ չհանել, և բոլորովին իր սիրելի ուսումներուը պարապիլ·

Քանի մը տարիներ կանոնաւորապէս հետեւեցաւ Իրաւարանական վարժարանին, Բժչկական վարժարանին ու Դեղագործական վարժարանին դասերուն միանգամայն· Բայց որովհետեւ միտքը դրած չէր փաստաբան կամ բժիչկ ըլլալ, չուզեց տոքթորութեան տիտղոս առնել·

Քանի՛ւ տարեկան էր երբ հայրը մեռաւ, գրեթէ յանկարծական կերպով· Զորս տարի յետոյ, նոր եւ անհուն վիշտ մը ունեցաւ մայրը կորսնցնելով·

Մէկէն ի մէկ գրեթէ բոլորովին տառնձնացեալ վիճակի մը մատնուեցաւ, վասն զի ուսման համար իր ունեցած սէրը չարունակ հեռի պահած էր զինքն ընկերականութենէ, եւ յայժ սակաւ

ԱԶԱՏԱՆ ԴԱՇՏԱՅԻՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԽՍՀ ԳԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՄԱՀԱՎԱՔԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԳԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՄԱՀԱՎԱՔԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

ՀԱՅԿԱՆ ԴԱՇՏԱՅԻՆ ՄԱՐԶԱՅԻՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՄԱՀԱՎԱՔԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԽՍՀ ՄԻՆԻՍՏՐՆԵՐԻ ԽՈՐՀՐԴԻ ԵՎ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԽՍՀ ԱՇԽԱՏԱՎՈՐՆԵՐԻ ՊԱՏԳԱՄԱՎՈՐ ԽՈՐՀՐԴԻ ՕՐԳԱՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԽՍՀ ՄԻՆԻՍՏՐՆԵՐԻ ԽՈՐՀՐԴԻ ԵՎ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԽՍՀ ԱՇԽԱՏԱՎՈՐՆԵՐԻ ՊԱՏԳԱՄԱՎՈՐ ԽՈՐՀՐԴԻ ՕՐԳԱՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԳՎԻՉՈՂՆԵՐԸ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԽՍՀ ՄԻՆԻՍՏՐՆԵՐԻ ԽՈՐՀՐԴԻ ԵՎ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԽՍՀ ԱՇԽԱՏԱՎՈՐՆԵՐԻ ՊԱՏԳԱՄԱՎՈՐ ԽՈՐՀՐԴԻ ՕՐԳԱՆ

ՄԵՂՈՒ

ՆՈՅԵՄԲԵՐԻ 17

Ի ՊԱՐԻԶ

ՓԱՐԻԶՅԱՆԿԻ (Չէյմսի), 17 նոյեմբեր։ —Լուծումը մեր հարցման, որ մենք արեցինք մեր երեկվայ համարում, ստացվեցավ հետևյալ հեռագրով։

Ես կարծում եմ, որ Ներսիսյան ճեմարանի ուսուցիչ Ա. Ա. Ալիշանը, որ ծնած է 1820 թվին, Վենետիկում, Մխիթարյան միաբանության մեջ, ուր և վախճանեցավ 1901 թվին, 17 նոյեմբերին։ Ալիշանը գրել է շատ բաներ, որոնց մեջ կան և հայրենասիրական երգեր։ Ես ինքս ունեցել եմ նրա հետ նամակագրություն։ Ալիշանը ինձ ուղարկել է իր գրքերից մի քանիսը, որոնք ես նվիրել եմ Վենետիկի Մխիթարյան միաբանության գրադարանին։

Ա. ՊՈՂՈՍՅԱՆ

ՆՈՅԵՄԲԵՐԻ 17

Ի ՄԱՐՍԵԼ

Ֆրանսիական կառավարությունը ստիպված է եղել ձերբակալել մի քանի հոգի, որոնք ուզում էին ռումբերով պայթեցնել Ֆրանսիայի Սենատի շենքը։ Ռումբերը գտնվել են նրանց մոտ։ Ձերբակալվածները խոստովանել են, որ ուզում էին ռումբերը նետել Սենատի շենքի վրա, որ ամբողջ աշխարհը իմանա, թե ինչ վատ վիճակում է գտնվում Ֆրանսիայի հանրապետությունը։

Ի ՊԵՐԼԻՆ

ԲԵՐԼԻՆ, 17 նոյեմբեր։ —Ազգային ժողովի ընտրությունների համար ընդունված նոր օրենքի համաձայն, ընտրողները պետք է ներկայանան ընտրության տեղը անձամբ, և ոչ ոք չի կարող ընտրել ուրիշի փոխարեն։ Ընտրողները պետք է ներկայանան ընտրության տեղը անձամբ, և ոչ ոք չի կարող ընտրել ուրիշի փոխարեն։

Ի ՎԻԵՆԱ

ՎԻԵՆԱ, 17 նոյեմբեր։ —Ազգային ժողովի ընտրությունների համար ընդունված նոր օրենքի համաձայն, ընտրողները պետք է ներկայանան ընտրության տեղը անձամբ, և ոչ ոք չի կարող ընտրել ուրիշի փոխարեն։

Ի ՀՌՈՄ

ՀՌՈՄ, 17 նոյեմբեր։ —Ազգային ժողովի ընտրությունների համար ընդունված նոր օրենքի համաձայն, ընտրողները պետք է ներկայանան ընտրության տեղը անձամբ, և ոչ ոք չի կարող ընտրել ուրիշի փոխարեն։

Ի ՄԱԴՐԻԴ

ՄԱԴՐԻԴ, 17 նոյեմբեր։ —Ազգային ժողովի ընտրությունների համար ընդունված նոր օրենքի համաձայն, ընտրողները պետք է ներկայանան ընտրության տեղը անձամբ, և ոչ ոք չի կարող ընտրել ուրիշի փոխարեն։

Ի ՍԱՆԿՏ-ՓԵՏԵՐԲՈՒՐԳ

ՍԱՆԿՏ-ՓԵՏԵՐԲՈՒՐԳ, 17 նոյեմբեր։ —Ազգային ժողովի ընտրությունների համար ընդունված նոր օրենքի համաձայն, ընտրողները պետք է ներկայանան ընտրության տեղը անձամբ, և ոչ ոք չի կարող ընտրել ուրիշի փոխարեն։

Ի ՎԱՐՇԱՎԱ

ՎԱՐՇԱՎԱ, 17 նոյեմբեր։ —Ազգային ժողովի ընտրությունների համար ընդունված նոր օրենքի համաձայն, ընտրողները պետք է ներկայանան ընտրության տեղը անձամբ, և ոչ ոք չի կարող ընտրել ուրիշի փոխարեն։

Ի ՍՏԱՄԲՈՒԼ

ՍՏԱՄԲՈՒԼ

PHŒNIX FIRE OFFICE

ԱՒԱՋՆԱԿԱՐԳ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՒՈՏՔ Անգլ. Ոսկի 1,000,000 **«ՓԻՆԻՔՍ»** Հիմնեալ ի Լնտնը յամին 1782

ՓԻՆԻՔՍ, հիմնեալ առաւել քան մի գար յառաջ, սոսկ հրդեհի ապահովագրու-թեան ընկերութիւն մ'է՝ որոյ բաժնետէրերը Անգղիոյ ամենահարուստ և հանրածանօթ դրամատէրեր են՝ ունենալով անսահման պատասխանատուութիւն։

ՓԻՆԻՔՍ ընկերութեան աշխարհահռչակ առատաձեռնութեան մի գլխաւոր ա-պացոյցն է 17,000,000 Անգղ. ոսկւոյ գումարն զոր ցարդ վճարած է հրդեհի ձըգա-սուց համար։

ՓԻՆԻՔՍ ընկերութիւնն կ'ապահովագրէ ընդդէմ հրդեհի և կայծական՝ նաև ուածք, կարասիք և ապրանք՝ յոյժ նպաստաւոր պայմանօք և վիճարգելութեամբ ստա-բագրելոցս, որք ունիմք լիագօր իշխանութիւն կալզադրելու անվիճայարձակ մեր ապա-հովագրելոց կրած ձգտանցն։

Հ. ՍՈՒԱՆ և ԸՆԿ. ընդհ. գործակալք Կ. Պոլսոյ, Պուլկարիոյ և Սեւ ծովու եզերաց Թիւ. 12, Սանտալըը խան, Գալաթիա, Աստրիական թղթատան վերեւ։

HAMBURG MUNICH UNITED

ՀԱՄՊՈՒՐԿ եւ ՄԻՒՆԻԽ

ՄԻԱՑԵԱԼ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԻՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Դրամագլուխ Ոսկի Ֆռանք 8,000,000
Պահեստի դրամ ցվերջ յունիս 1889 » 5,604,722
Տարեկան հասոյթ » » » 12,773,779

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔՍ ՓՈԽԱԴԱՐՁ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՄԲ կ'ապահովագրէն մթերանոցներ և բնակութիւններ և սոցա մէջ գտնուած վաճառքներ և կարասիներ խիստ չափաւոր սակագնօք։

Լիագօր ներկայացուցիչ Կ. Պոլսոյ

ԳԱՒՌԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ, Պոլիս, Պահչէ—Գաբու, Անանիատիս խան։

3

ՁՈՒԱՆՔՁՕՐԹՈՒԱՁ

ԾՈՎԱՑԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Դրամագլուխ Ֆռանք 6,250,000 Պահեստի դրամ Ֆռանք 1,270,300

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ չոգենաւուց և առագաստանաւուց վրայ բեռցուած վա-ճառքներ, ինչպէս նաև թղթատարական և փոխադրական ընկերութեանց յանձնուած թան-կագին նիւթեր և դրամ պարունակող ծրարներ խիստ նպաստաւոր պայմանօք և սակագնօք։ Սոյն նիւթերու վրայ մեծաքանակ գումարներ կարենալ ապահովագրելու համար Ընկերութիւնս միացած է եւրոպեան 13 լուրջ ապահովագրական հաստատութեանց հետ որոց դրամագլուխն ու պահեստի դրամն է Աւելի քան 100,000,000 Ֆռանք

Լիագօր ներկայացուցիչ հասցէն Թուրքիոյ

ԻԼԱՆ

ՊԱՊՈՐ ՍԵՐԱՍՏԻԻՐՈՅ

Թէկ թիմուր տէմիր խօրշ հիւղ ճն, պէհէր գանթարը ճէհտիսի հիւղ ալթ-մըշ զուրուշ։

Թիմուր չէնգէր տէմիր ճն սէգիչ, պէհէր գանթարը ճէհտիսի հիւղ ալթ-մըշ զուրուշ։

Թիմուր սաճ տէմիր հիւղ էլլի պէշ, պէհէր գանթարը ճէհտիսի հիւղ ալթմըշ զուրուշ։

Էվրօրաքիաթի գազմա ստէտա իչ պին, պէհէրի ճն զուրուշ։

Պիր սէնէտէ լիւզումի մըդասարը ալընճագ եէրլի իսմալի պալթա, պէ-հէրի ճն սէգիչ զուրուշ։

Յարաճխանէ անպարրնա պիր սէ-նէտէ լիւզումի մըդասարը ալընճագ գօլանըզ ալթը նէվ քէթէն վէ բա-մուզ չէրիալէր։

Անպարը մէգդիւր իչին միւնադա-սաւա գճնուլան պալէտատէ մուրադ-գամ ալթը գալէմ թիմուր վէ ասի-րէ ֆիյաթը մուրադգամալըը իսէ թա-լիպլերի էօհտէսինտէ օլուզ ադօսթօ-սըն ալթընճը կիւնու գարարը գամի-լէրի վերիլէճէկկիւնէն իմպատ թալիպ օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի լէվազիմաթ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

2 ադոսթօս 1890 172
Նօ. 29 3—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊՈՐ ՍԻՐԱՍՏԻԻՐՈՅ

Հայմանաթը միրիւէ իչուն միւսայ-ֆա օլունագաղը իլան գըլընան եւ եէրմի պիր պին ճէհտա գանթարը սա-մանըն պէհէր գանթարը եէրմի զու-րուշա թալիպլի էօհտէսինտէ օլուզ ադ-ըսթօսը բուսմինն սէգիդինճի կիւնի գարարը գամիսի վերիլէճէկվ վէ իր-թէսի կիւնի եիւղէ պէշ թէնզիլի գապուլ օլունճագաղը ճիհէթլէ իմա-սընա թալիպ օլանլարըն մագամը Սէ-րասքէրլի լէվազիմաթ տաիրէսինէ կէլ-մէլէրի իլան օլունուր։

3 ադրսթօս 1890 173
Նօ. 30 3—3

ՇՈՓԵՆԱԻԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՑԿԱԿԱՆ եւ ՄԱՐՈՒԲԵԱՆ

Ն. ԲԱՓՔԻ ԵՒ ԸՆԿ.

Մարսէլիայէ և Բօրիւ դէպ՝ կանոնաւորապէս բանալ

Սամսուն, Տրապիզոն, և Պաթում եր-թալիք յառաջիկայ չոգենաւն է Սէպ-թեմբեր որ օգոստոս 20ին Մարսիլիայէն և օգոստոս 26ին կ. Պոլսէն պիտի մեկնի։

Մարսիլիա երթալիք յառաջիկայ չոգե-նաւնէ Մէկէէրլէ որ պիտի մեկնի օգոս. 22ին։

Բարիզ-Լիոն-Մարսիլիոյ երկաթուղեայ ուղեւորութիւնն ի միասին առնելով,

Ա. կարգ 250 ֆրանք
Բ. » 178 »

Ուղղակի և արագ ապահովութիւն

Նաւագնդեքի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատարն
ԹԻՄՈԹԷ ԲԸՊՈՒԼ
Թիւ 17-18 Քիւչիւք Մըւէթթ
14 Մուհանէ փողոց, Թիւ 14

Արտօնատէր Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏԱՁԳՈՒԹԻՒՆ ԸՆԻՆԷԼԻ ԼՐԱԳՐՈՒԹ

ԱՌՈՂՋՈՒԹԻՒՆ—ՈՒԺ—ԿՈՐՈՎ

ՏՈՒՖՈՅԻՆ ՏՈՒՓԹՈՐ ԼԱՆՔՈՐԻ — Վերջին քան եւ հինգ տար-ուան մէջ ապացուցուած է թէ այս գեղը ՏՈՒՖՈՅԻՆԱԿԱՆ ՄԻԱՆ ԴԱՐՄԱՆՆ է որ մինչեւ յարգ գտնուած է, կատարելապէս բուժելու համար ուղեղի հիւանդութիւններն, ծնդամայծուծ-թիւն, քնասիրութիւն, զառանցանք, առնական կարողութեան վաղահաս կորուստ, եւ առնական այժերու կորուստէն յառաջ եկած ամեն գործարանական խանգարում։

Կը բուժէ գժուարամարսութիւնը, լղոյին եւ արտ հիւան-դութիւնները, լեարդի եւ երիկամնոց հիւանդութիւնն, ար-եան շրջանի բոլոր խանգարութիւնը։ Ընդհանուր հիւծութիւնն եւ ապրատմ։ կը կատարեն կենսական այժերու ո և է կորուստ որ յառաջ եկած է ո և եէ է պատճառէ։

Լղոյին տկարութեան եւ սաղ հետեւանաց մէջ այս գեղին ազդուութիւնն անմիջական եւ ծնորհ է Փերմանդութեան զգայուն մէջերն եւ արեանդինքը կ'անհետանան շնորհապէս հրաշ-ալի արագութեամբ մը։

ՏՈՒՖՈՅԻՆ Լ. ԱՆԳԼԻԱ ՏՈՒՖՈՅԻՆԸ Լղոյին հիւթ եւ ուղեղային գոյացութիւն կ'ատեղծէ, արեան մէջ մուծանելով կենսական ե-լեմէնտական տարրը, ֆոսֆորն, որ ուղեղին կեդրոնական ջշմարիտ գոյացութիւնն է Աշխատան կորովը կը կենդանացնէ մարդկա-յին ամբողջ գրութեան մէջ, մարմնոյն եւ ժողին տալով հաւա-կոս եւ առոյգ սաղդութիւն մը, այնպէս որ կարելի է բոլոր պատահականութիւններէն կատարել գործադրութիւնները եւ գոհնա-կութեամբ։ Աճեցնում է, կը զօրեւ եւ կը ճոխացնէ արիւնն եւ նոր առաջադրութեան ի դէմս ուղեղին, Լղոյին գրութեան եւ մկանանց։ Իւր վերանորոգել ազդեցութիւնը կը տեսնուի գոր ծածուած ատացին օրէն խոյ, Լղոյին գրութեան եւ ժամանա-կան կարգադրութեանց նշանաւոր յատկութիւն եւ բարօրութեան զգայութիւն մը որ վարձա-թիւնն հիւանդը չատուց ի վեր է։ Վարդապետութիւնը վերանորոգուած է։ Աւելի մանր տեղեկ կ'ուզէնայ։ Ուրեմն պատճառ չկայ որ ոեւէ հիւանդ կեդրոնական կամ ծայրագոյն ջղային ցաւերէ ազատ չէ։ Ամբողջ գրութիւնը կը կրկնուի նոր ուժով եւ կազ-դուրի։ Գեղը կ'սկսի լեցնել, շրթունքը կը դունատուին, աչերը ղողան կը լինին, մարմինը պայծառ եւ ա-ռոյգ գոյն մը կ'առնուն, ժողերը դէմ կ'ուժանան։

Զգուշացէք սոսը նմանութիւններէն։ Ցանկը որ Լալորի ջշմարիտ ՖոսՖոսինէը պարունակել է - մեն չհերքուն մէջ որը բերնանական կնիք տպարութեան գրոշմը կը կրնայ ոս բաներով Dr. Lalors' Phos-phodyne, London, [illegible] գործադրուած։ Այս գեղին ունեցած յաղողութիւնն յառաջ, և ծ բազմաթիւ վաճառքաւոր եւ ՀԱՒատալար կեղծել։

Մեծաքանակ եւ փոքրաքանակ կը վաճառուի Թուրքիոյ եւ Պուլկարիոյ Նեկայացուցչին քով,
106 Մ. ԷՍՄԱՒՈՒՆ ԳԱՐԱՒԱՆԱ
Անգլիական Ընդհանուր մթերանոց, Վ.ղվլաս, պահականոցին քով. կայսրան Թաղաքէյ, 95 եւ 97.

ԽԱՐԻՍԽ

ԿԵՆԱՑ եւ ԵԿԱՄՏԻՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ Ը-ՆԿ-

Ի ՎԻԵՆՆԱ. Հաստատեալ 1858 ին

1887 Դեկտեմբեր 31ին երաշխաւորեալ հասոյթն էր Ֆր. 86,699,951.29.
Ամրողջութիւն ապահովեալ գումարաց » 408,448,921.35.

Ապահովագրել տուող անձինք մահուան պարագային մէջ տարեկան բաժին-ներէն 0/0 25 չափ կ'ընեն։

Ապահովագրել տուող անձինք կենաց պարագային մէջ ապահովագրեալ գը-րամագլուխներէն մինչեւ 41 1/2 0/0 չափ կ'ընեն։

ԹՈՐՈՒԽ ընկերութեան կատարած գլխաւոր գործողութիւնք են.

Ա. Ապահովագրութիւն մահուան պարագային մէջ։ Օրինակ։

35 տարեկան անձ մը 29,170 ֆրանքի տարեկան բաժին մը կը վճարէ իւր ժառանգորդաց ապա-հովելու համար 10,000 ֆրանքի գրամագլուխ մը, վճարելէ իւր մահուանէն յետոյ և սա իրեն ի-րաւունք կուտայ չահուց մասնակցիլ իւր ապրած միջոցին։

Բ. Ապահովագրութիւն կենաց պարագային մէջ (Օժիտը) Օրինակ։

Մէկ տարեկան եղած միջոցին ապահովագրեալ ազգ մը քանի տարի յետոյ 10,000 ֆրանքի դը-րամագլուխ մը պիտի ստանայ, սակայ զատ պիտի մասնակցի Ընկերութեան 85 0/0 չահուց 320,30 ֆրանք տարեկան բաժնոյն փոխարէն։

Մանկանց օժտին համար ապահովագրելոց չահուց մասն եղած է վերջին երեք տարիներուն հա-մար 37 0/0, 34.12 0/0 և 41 1/2 0/0։ Այսպէս ապահովագրեալ 1000 ֆրանքին վրայ, 415 ֆրանքի չահաբաժին ստացած են վերջին քաշխատին։

Ջնջին մշտնջեն մը միջոցաւ կարելի է երաշխաւորել նաեւ վճարուած գումարներն, եթէ մահ պատահի։

Թուրքիոյ և Արեւելից ընդհանուր տեսուչ Ն. ԵԱՉՃԵԱՆ

Տեղեկութեանց համար դիմել առ ընդհ. Գործակատարն Գ. ԼԻՕՆԷԼ ՊՈՆՏԻ.
Գրասենեակք, Թիւնէլի հրապարակ, տուն Մայերի, երկրորդ յարկ

Ընկերութեան սեղանաւորն է Գ. Ս. ԱՏԼԻՔ 105

ՀԱՋԻ ՇՆԶԱՒՈՒԼԻՈՒԹԵԱՆ, ՊՐՈՆՇԻՈՅԻ, ՀՈՒԲՈՒԹԻ, ՅՐՏԱՒՈՒԹԵԱՆ եւ ՁԱՑՆԻ ԿԵՐԿԵՐՄԱՆ ՀԱՄԱՐ

ՀՆԶԱՓՈՂԻ ԵՒ ԹՈՔԶԱՓՈՂԻ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ դէմ իրը ապահով դարման այս դեղին վայելած համբաւը միշտ կը հաստատուի այն բազմա-թիւ նամականիներով զոր Պ. Բօուէլ կ'ըս-տանայ անոնցմէ որք դործածած և ձանչ-ցած են նոյն յատ-կութիւնները։

«Անգղիոյ թա-գուհւոյն Նէրվի Թոնդանօթ»ներուն վրայ, ի Ուիւր, ըս-կոտիա.

«Սիրելի պարոն, Բան որում կը նեղ-ուէի յամառ հազէ մը որ դիմերը կ'արդելուր ինձ քնանալ և քիրկիր հանդիստ անցուներ, վ.սեմ. Ասոմ Քարիներէնայան Քնարա-մէզ ինձ գործածել ձեր անզուգական բալասանէն սոնիսոնի հատիկներով և կրնամ հաւատալ ձեզ թէ ա-ւաքին գործածութենէնին իսկ զգալի բարերարմ կրեցի, տասնց իսկ պէտք ունենայու գործերս դադրե-ցընելու, և առաւօտին փոքր որուան բոլորովին քաղցեց դիս։ Ուստի անոր ազդեցութեան վրայ ունեցած մեծ վստահութեանիս կը յանձնարարեմ զայն սոյնը։ (Սոր.) Վ. ԼԻՆԶԷԼ, Նեղչի Թնդանօթականէն։»

Ոը վաճառուի ամեն դեղատանց և արուեստ գեղերու վաճառականաց քով, շիշը 1 շիլին 1/2 բէնի, 2 շիլին 3 բէնի և 11 շիլինի։—Պատրաստեալ Ձեռամբ ԹՕՄԱՍ ԲՕՈՒԼԷ, 4, Ալոհան Բալէյա, Պլաքֆրիըր ըօա, Լոնտոն։

Մեծաքանակ և փոքրաքանակ կը վաճառուի Թուրքիոյ և Պուլկարիոյ Նեկայացուցչին քով.
106 Մ. ԷՍՄԱՒՈՒՆ ԳԱՐԱՒԱՆԱՆ
Անգլիական Ընդհանուր մթերանոց, Վ.ղվլաս, պահականոցին քով. կայսրան Թաղաքէյ, 95 եւ 97

ՈՉ ԵՒ ՏԿԱՐՈՒԹԻՒՆ — ՈՉ ԵՒ ԱՐԵԱՆ ՆՈՒԱԶՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐՄԻՒԱԼ—ՊՈՏԷՆԻ ԵՐԿԱԹ 107

Այս բաղադրութիւն մեծագոյն յաջողութեամբ կը յանձնարարուի Թրանսայի գլխաւոր բժիշկներէն, որք, յետ գործածութեան, նախամեծար հանարած են զայն մեւս երկաթախառն պատրաստութիւններէն։

Այս երկաթ, շատերէ հաճախ չեն ներեր, ըստ որում ընդհանրապէս կ'առնուի ընդհրկեն և տանուիրէն

Պնդութիւն չի տար, ստամոքսը չի գրգռեր, ակռաները չի սեւցներ։

Կեդրոնատեղի՝ ԾԱՆՆԻ ԵՒ ԺՈՐՍԱՆ, 1, Կամուրջի Որպարակ, Պոլիս

COMP RUSSE

DE NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՆԱՒԱՐԿՈՒԹԵԱՆ եւ ԱՌԵՒՏՈՒՐԻ

Շաբաթեան երթեւեկութիւնք

Օր յոյս ԺԺ Ր.Ե. երթալէ տեղը ղոքենաա
Ըշ. 6/18 եր. Օտէսա
Գշ. 7.13 5 եր. Ալէքսանդրիա
Գշ. 8.20 10 Ա.ռ. Ազատօլա
Գշ. 8.20 10 Ա.ռ. Սեվաստոպոլ
եշ. 9.21 2 եր. Օտէսա

Մանրամասն տեղեկութեանց համար դիմել առ Գործակատութիւնն Ռուսական ընկերութեան ի Քիրեմ Գարու։ 10

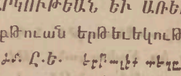

Ա.ՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈՓԵՆԱԻԱԿ

Սըրե-էլ-Ասէլէյ, կ. Պոլսոյ և Օրէոյէ գիծ

ԹՈՄԱՍՈՒԻԼՄԸՆ ՈՐԴԻՔՆԵՐ

Անուանէ	Թիւով	Անուանէ	Թիւով	Անուանէ	Թիւով
Ալպանս	2000	Ֆլամինկօ	1600	Բալերմն	3200
Անէէլօ	3000	Կալիէօ	5500	Բանուէր	1700
Ասէլլօ	5500	Կիգանտս	2200	Բլանկօ	1500
Արկօ	300	Կոզօ	1800	Բօլօ	1000
Արիօսգօ	4000	Կրօսմօ	2200	Գուէյդօ	2800
Պասանօ	3000	Հիրօ	2000	Դրայֆօ	4400
Պօրտոմնօ	2200	Հիսալկօ	3000	Զինպալդօ	3200
Պրատօ	2000	Հինտաս	7000	Թօլնօ	3000
Պրինիալօ	8800	Հոռտիէր	1200	Թօռնօ	3500
Գէլրօ	2600	Յակօ	5000	Լօզարիօ	3500
Գալիգաս	2500	Քիէնօ	2300	Մարէրնօ	4000
Գամմօ	2100	Քէլսօ	2000	Մանդիակօ	8200
Գագօ	2000	Քոլլինօ	4200	Մարֆօ	2000
Գօմօ	2700	Քօմնօ	2200	Միկիկօ	2000
Զիբալօ	5000	Լէօ	2000	Սօրէնտօ	4300
Դրօ	4500	Լէգանէթօ	4500	Թ. Ռ.իկան	3000
Կօլօրատօ	3400	Լիվօրնօ	8000	Թուրօ	1200
Տէգօ	2500	Պալմօ	1600	Փօլնօ	2800
Տօմինօ	2600	Պարենկօ	4600	Քոլոնիա	900
Տուրօ	4800	Պարգելլէ	6500	Ռուպինօ	5000
Տուրօ	5100	Պիւր	2000	Վալմանիա	5000
Իսպանսն	4600	Պուբլօ	5100	Ֆոսֆատ	8800
Կոլօրատօ	3000	Ռէյօ	2000	Քրոմօ	1000
Էչէվարրէ	3200	Օրլանօ	8000	Տիմպանօ	200
Տամիօ	2600	Սեվէլլէ	5000	Քանտօ	200
Ֆալբօն	800	Սպանսն	4100	Ֆէյրօ	140
Ֆիտօ	700	Օպէօ	2000	Ֆոսֆիտօ	120
Էշխիրէն Վաղարք					8000
Իրրմիսի Վաճարք					8000
Լիպիրն Վաճարք					8100

Ուղեորներուն համար ամեն պէտքերնին կ'ընծայուի

Դիմել առ Ֆ. ՀԻԼՑ ԵՒ ՈՒԻՅՕ
Գործակալք

Թիւ 17-18, Քիւչիւք Մըւէթթ
11 խան, Գալաթիա

ԱՐԵՒԵԼ ԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ ԻՋ

ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴ ՄԷՋ Կ. ՊՈԼՍՈՅ ԵՒ ՓԻՒՋԻՒՓ—ՋԷՓՄԷՋԷ

Սկսեալ ի 1 Մայիս (Ն. Տ.) 1890, մինչեւ ցնար տնօրինութիւն

Կ. ՊՈԼՍԷՆ ՓԻՒՋԻՒՓ—ՋԷՓՄԷՋԷ

ԹՈՒԱՀԱՄԱՐ ԿԱՌԱՒԹՄԱՆ

| | Առաւօտ | | | | |